

8:o.

(Nuvarande lydelse.)

Utbyte af makuleradt stämpelpapper tillåtes, när det är synbart att misskrifning eller annan orsak vållat dess obrukbarhet, samt det blad, hvarå stämpeln är satt, finnes ostympadt. Härvid skall likväl för papperet betalas 3 öre.

(Föreslagen lydelse, hvari förändringen är med kursiv stil utmärkt.)

Utbyte af makuleradt stämpelpapper tillåtes, när det är synbart att misskrifning eller annan orsak vållat dess obrukbarhet, samt det blad, hvarå stämpeln är satt, finnes ostympadt, *äfvensom då expeditionslösen för sådan handling, hvarå stämpeln är anbragt, enligt af vederbörande exekutor åtecknad bevis, icke kunnat hos den betalningsskyldige uttagas.* Härvid skall likväl för papperet betalas 3 öre.

Stockholm den 4 April 1870.

På Utskottets vägnar:

C. J. Oscar Alströmer.

N:o 6.

Ank. till Riksd. Kansli d. 1 April 1870, kl. 3 e. m.

Betänkande, i anledning af väckta motioner om särskild beskattning af tobak.

Inom Första Kammaren har Herr *S. Heijkenskjöld* (motion N:o 6), under antagande att en förbrukningsskatt å tobak vore för nationen mindre tryckande än de i Kongl. Maj:ts Proposition om statsverkets tillstånd och behof föreslagna förhöj-

Bih. till Riksd. Prot. 1870. 5 Saml. 1 Afd. 5 Häft.

ningar i nu utgående bevillningar, föreslagit en särskild beskattning å tillverkningen eller försäljningen af tobak;

hvarjemte inom Andra Kammaren (motion N:o 237) Herr *Fr. A. Forsbeck* föreslagit att cigarrer, röktoak och tugtobak må beläggas med en lämplig konsumtionsskatt, hvarigenom Staten erhöle en behöflig inkomst och okynnet att öfver höfvan begagna dessa öfverflödsvaror något stälfjades.

Med anledning af vid riksdagarne åren 1867 och 1869 framställda förslag i enahanda syfte, yttrade Bevillnings-Utskottet, att om äfven tobak kunde anses såsom ett i flera afseenden särdeles lämpligt beskattningsföremål, vore likväl en förbrukningsskatt å denna vara, antingen den lades å tillverkningen eller försäljningen i sin praktiska tillämpning, förenad med alltför många olägenheter och svårigheter för att kunna förordas, innan en noggrann utredning förutgått, huruvida en ny beskattning verkligen vore af behovet påkallad och om i sådant fall den föreslagna å tobak borde anses kunna utgöras med mindre tunga för nationen än hvarje annan; och då lika litet någon utredning i dessa afseenden, som något antägligt förslag angående den icke mindre vigtiga frågan, huru den ifrågasatta skatten borde uppbåras och kontrolleras, blifvit framlagda, fann sig Utskottet följaktligen böra motionerna afstyrka.

Den omständighet, att dessa förslag, ehuru af Bevillnings-Utskottet afstyrkta, vid diskussionen inom Kamrarna af flere ledamöter erhöle lifligt understöd, äfvensom att de nu åter blifvit för Riksdagen framställda, har manat Utskottet att ånyo egna frågan en så vidt möjligt omsorgsfull pröfning. Utskottet har dervid funnit sig böra instämma i åsigten om tobaksförbrukningens allmänna lämplighet för beskattning, men med erinran likväl, att denna förbrukning redan är genom tullen belagd med afgifter, hvilka, i sig sjelfva ganska betydande, redan hunnit den höjd, som våra gränsförhållanden och omgifvande länders tullagstiftning för det närvarande medgifva; samt att en ytterligare beskattning af denna artikel följaktligen endast kan ske genom särskilda afgifter å tillverkningen eller försäljningen eller å båda tillsammans. I sådant afseende är det å ena sidan visserligen allmänt bekant, att i åtskilliga stater en dylik beskattning erhållit en ganska vidsträckt tillämpning och äfven gifvit högst betydande inkomster, men det bör å andra sidan icke mindre uppmärksammas, att densamma derstädes oftast varit betingad af nödvändigheten att tillgodose statsbehof, hvilka erfordrat skattebidrag, i jemförelse med folkmängden stundom flerfaldigt öfver stigande de hos oss utgående, och hvilka derjemte nödgat att beskatta icke endast de flesta öfriga förbrukningsföremål, utan äfven snart sagdt hvarje yttring af borgerlig verksamhet. Inom vårt land har man deremot redan länge och med framgång sträfvat att afvinna ett fåtal af skattetitlar en statsverkets behof motsvarande inkomst, och det lærer utan tvekan kunna erkännas, att skattelagstiftningen derigenom vunnit i önskvärd säkerhet och enkelhet, på samma gång den äfven i jemförelsevis mindre grad inverkar störande på näringslifvets fria utveckling. Att med frånträdande af detta skattesystem nu uppsöka nya beskattningskällor eller införa en ny och ovan

förbrukningsskatt, med alla från en dylik oskiljaktiga olägenheter och äfven verkliga orättvisor, kan enligt Utskottets åsigt endast betingas af särdeles tvingande finansiella skäl. Kongl. Maj:ts Proposition angående statsverkets tillstånd och behof tillkännagifver visserligen en statsbrist, hvilken ansetts böra genom höjda bevilningar fyllas, men äfven om man antager, att vid statsregleringens afslutande en dylik brist verkligen kommer att förefinnas, återstår dock att afgöra den fråga, som enligt Utskottets åsigt måste på förevarande ärendes behandling öfva ett ganska afgörande inflytande, nemligen om denna brist kan antagas vara öfvergående och beroende på tillfälligt stegrade behof och en af ogynsamma ekonomiska förhållanden härflytande minskning i de vanliga inkomsterna, eller om den måste anses vara af den betydelse och af den permanenta beskaffenhet, att för dess betäckande nya beskattningsformer måste anlitas. Endast om detta sednare befinnes vara förhållandet, hvarom likväl icke ännu kan med säkerhet dömas, anser nemligen Utskottet att den föreslagna beskattningen af tobak bör komma i fråga, enär det med temlig visshet låte sig förutses, att en dylik skatt, som icke kan införas utan ganska vidtomfattande förberedande åtgärder, en gång införd icke skall kunna afskaffas, sedan det tillfälliga behofvet upphört, och det icke kan vara förenligt med deras pligt, som utöfva Svenska folkets beskattningsrätt, att genom skatter uppbära högre belopp än Statens erkända behof oundgängligen kräfva.

I afseende å sättet, huru denna föreslagna beskattning af tobak skulle påläggas, uppbäras och kontrolleras, finner Utskottet likaså alltför ringa utredning vara lemnad för att våga ett uttalande, huruvida denna skatt skulle utan allt för stora olägenheter för produktionen och omsättningen, men likväl med tillbörlig säkerhet för statskassan, kunna tillämpas. Endast en af de föreliggande motionerna, Herr Heijkenskjölds, har i dessa hänseenden framställt något förslag, då den vill, att antingen, "likasom vid brännerierna, kontrollör anställes vid fabrikena", eller att "städer och kommuner bestämma, huru många försäljningsställen få finnas inom kommunen, då rättigheten till ett sådant försäljningsställe auktioneras bort för ett år i sender till den mestbjudande och beloppet uppbäres af Statens tjenstemän". — Det förstnämnda af dessa alternativ skulle, enär tillverkningen af tobak hos oss ofta bedrifves i mycket ringa skala och mångenstädes äfven såsom husslöjd, nödvändiggöra flera ledsamma repressiva åtgärder, och det sednare skulle förutsätta en mängd fiskaliska kontroller, hvilka, då de träffade en hittills fullkomligt fri handel, säkerligen skulle åstadkomma mycket missnöje, utan att dock kunna undertrycka frestelsen till lagbrott. Det ena som det andra af dessa förslag kan visserligen icke anses omöjligt att tillämpa, men med någon kännedom om de reglementariska föreskrifter, de fiskaliska kontroller och de många band i öfrigt på såväl produktionen som omsättningen, hvilka i andra länder ansetts nödiga för att betrygga Statens inkomst af denna beskattningstitel, inses dock mera än väl att en mängd dylika för den individuella friheten störande kontroller måste vara oskiljaktiga från hvarje högre beskatt-

ning af en artikel, jemförelsevis så lätt att låda tillverka och transportera. Då sålunda, enligt hvad ofvan blifvit anfördt, behovet att införa en ny och ovan beskattning ännu icke kan anses vara ådagalagdt, och då derjemte, i afseende å sättet att tillämpa den föreslagna särskilda skatten å tobaksförbrukningen, något antagligt förslag lika litet af motionärerna blifvit framlagdt som af Utskottet nu kunnat uppgöras, har Utskottet funnit sig icke kunna tillstyrka bifall till de ifrågavarande motionerna; hemställande alltså,

att Herrar S. Heijenskjölds och Fr. A. Forsbecks motioner (N:is 6 och 237) icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 1 April 1870.

På Utskottets vägnar:

C. J. Oscar Alströmer.